

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ Hotărâre privind aprobarea Strategiei Naționale pentru Păduri 2030		
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ		
2.1.	Sursa proiectului de act normativ	Proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Strategiei Naționale pentru Păduri 2030 se emite în baza art. II alin. (7) din Legea nr. 46/2008-Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
2.2.	Descrierea situației actuale	Adoptarea Strategiei Naționale a Pădurilor reprezintă un jalon în implementarea PNRR -Anexa nr. I din Capitolul C2 – Păduri și protecția biodiversității - Modalități și calendar de monitorizare - sprijin financiar nerambursabil, din Programul Național de Redresare și Reziliență, Reforma 1. Reforma sistemelor de management și guvernare a pădurilor prin elaborarea unei noi Strategii Naționale a Pădurilor și a legislației ulterioare Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor are obligația adoptării Strategiei Naționale a Pădurilor 2020-2030. Termenul stabilit pentru adoptarea acestei strategii în Guvernul României este 30 septembrie 2022. Cerințele stabilite în cadrul Capitolului C2 – Păduri și protecția biodiversității cu privire la Strategia Națională a Pădurilor 2030, sunt prezentate în continuare; <i>“Va fi adoptată Strategia Națională a Pădurilor 2020-2030.</i> <i>Strategia stabilește, pe baza recomandărilor studiilor independente, reguli obligatorii pentru împădurire și reîmpădurire, după cum urmează:</i> <i>A. Cerințe pentru ca speciile și ecotipurile să fie rezistente la climă și fără impact negativ asupra biodiversității. Strategia va răspunde nevoii de a avea orientări actualizate privind plantarea de arbori în România și va crea garanții, în special, pentru a exclude utilizarea sau eliberarea de specii exotice invazive.</i> <i>b. Cerințe pentru producerea de material de reproducere pentru a viza speciile și ecotipurile de arbori care sunt adecvate condițiilor climatice viitoare ale României în cantități suficiente cu implicarea sectorului privat, precum și pentru măsuri de descurajare a creării de pepiniere comerciale pentru producția de rotație scurtă sau monocultură.</i> <i>c. Cerințele pentru împădurire să contribuie în mod pozitiv la obiectivele de conservare a biodiversității, managementul apei și protecția solului prin interzicerea împăduririi sau reîmpăduririi pe terenuri agricole cu valoare naturală mare, pajiști sau zone umede, cu excepția refacerii habitatului.</i> <i>d. Cerințe privind măsurile preventive care cresc capacitatea naturală de absorbție a solului să fie incluse în activitățile de management forestier și cerințe specifice de adaptare la schimbările climatice pentru a se asigura că managementul pădurilor se bazează pe monitorizarea speciilor.</i> <i>e. Cerințele pentru împădurirea urbană să fie realizate printr-o abordare la nivel de peisaj care să contribuie la consolidarea conectivității cu zone naturale sau seminaturale (cum ar fi pădurile sau</i>

		zonele agricole), cu accent pe conectarea habitatelor cu infrastructura verde și coridoarele ecologice. <i>f. Cerințele pentru proiectele de împădurire și reîmpădurire care urmează să fie realizate în zonele expuse și vulnerabile la pericolele climatice, în special la secetă și inundații, iar, după caz, împădurirea sau reîmpădurirea reduc riscurile rezultate.</i> <i>g. Strategia stabilește criteriile de durabilitate pentru biomasa forestieră pentru utilizarea energiei.</i> <i>h. Strategia va include acțiuni specifice pentru a combate exploatarea forestieră ilegală, cum ar fi implementarea completă a SUMAL, inclusiv monitorizarea exploatarei forestiere prin teledetecție, consolidarea regimului de sancțiuni și alte măsuri, după caz.</i> <i>i. Strategia va include, de asemenea, măsuri concrete pentru protejarea habitatelor și speciilor forestiere și, în special, alinierea normelor forestiere la considerentele de biodiversitate.”</i> Context național • Lunga tradiție de implementare a principiilor de gestionare durabilă / multifuncțională a pădurilor; • Păduri stabile care asigură importante beneficii economice, sociale și ecologice • Cadrul de reglementare a sectorului forestier a rămas dominat de paradigma unui sistem legislativ rigid cu deficiențe de implementare. Context european • Strategia de Bioeconomie (2018) și actualizarea Planului de acțiuni pentru strategia de Bioeconomie (2018) • Regulamentul UE 2018/841 privind utilizarea terenurilor și silvicultură pentru anii 2021-2030 – LULUCF (2018) • Pactul verde european (2019) și Planul de acțiune pentru implementarea pactului verde european (2019) • Strategia UE pentru biodiversitate pentru 2030 (2020) și Planul de acțiune pentru Strategia UE pentru biodiversitate (2020) • Strategia Farm to Fork (2020) și Planul de acțiune pentru Strategia Farm to Fork (2020) • Regulamentul privind investițiile durabile (2020) • Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice (2021) • Strategia solului a UE pentru 2030 (2021)
2.3.	Schimbări preconizate	Procesul de elaborare a SNP30 a fost un unul obiectiv, transparent, participativ și fundamentat pe experiența specialiștilor din sectorul forestier. Procesul s-a desfășurat în perioada 2020-2022 sub egida Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, fiind parcurse mai multe etape descrise în cele ce urmează. Consultarea publică a factorilor interesați S-a desfășurat în perioada iulie 2020 – februarie 2021 și a urmărit implicarea tuturor factorilor interesați sau afectați de gestionarea pădurilor într-un dialog structurat, cu scopul de a formula poziții concrete și fundamentate privind direcțiile de elaborare a politicii forestiere. Proiectarea și moderarea procesului de consultare a fost realizată de către

		Facultatea de Silvicultură și Exploatare Forestiere din cadrul Universității Transilvania din Brașov și Facultatea de Silvicultură din cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava. Desemnarea celor două universități, pentru coordonarea procesului de consultare, a urmărit asigurarea unui cadru de dialog obiectiv, transparent și apartinac. În acest fel, s-a reușit implicarea în procesul de consultare a 226 participanți, atât experți independenți cât și reprezentanți ai diferitelor organizații, care au acoperit toate domeniile de activitate relevante sectorului forestier. Consultarea a avut la bază două seturi succesive de chestionare (on-line din cauza pandemiei COVID19) de identificare a opțiunilor privind i) principiile directoare pentru politica forestiera (rată de răspuns 64%) și ii) direcțiile strategice de acțiune, măsurile și obiectivele specifice (rată de răspuns 34%). Procesul a fost completat cu trei webinarii pe grupuri de lucru și două dezbateri publice ale rezultatelor furnizate. Derularea procesului de consultare, precum și rezultatele acestuia, pot fi urmărite pe platforma web creată cu acest scop: https://optiuni.strategieforestiera.ro. Identificarea oportunităților și provocărilor determinate de transpunerea în sectorul silvic din România a prevederilor strategiei forestiere a UE Tot cu implicarea celor două instituții de educație și cercetare menționate a fost elaborat <i>Studiul privind identificarea oportunităților și provocărilor determinate de transpunerea în sectorul forestier național a SUEP30</i>. Rezultatele studiului constau în: i) analiza punctelor tari și a punctelor slabe ale sectorului forestier din România, precum și a oportunităților și provocărilor determinate de transpunerea SUEP30 în sectorul forestier din România, ii) identificarea legăturilor dintre obiectivele stabilite de SUEP30 și direcțiile strategice de acțiune identificate prin procesul național de consultare publică. O sinteză a raportului, centrată pe analiza oportunităților și provocărilor determinate de integrarea în sectorul forestier național a prevederilor SUEP30, este disponibilă pe site-ul www.strategieforestiera.ro. Dezbateri între experți În cea de-a treia fază a procesului de elaborare a SNP30, autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură și-a propus realizarea unor dezbateri la nivel de experți, pe baza unui dialog structurat și mediat profesionist, pe temele definite de direcțiile strategice de acțiune în cadrul strategiei naționale pentru păduri care nu au întrunit un consens larg în procesul de consultare a factorilor interesați, în scopul fundamentării cât mai temeinice a deciziilor privind viitorul sectorului. În acest sens a fost desemnată, prin selecție competitivă, o echipă de experți formată cu participarea celor două unități de cercetare și educație amintite mai sus, cu cooptarea unor experți din afara mediului universitar. Echipa desemnată a avut ca sarcină proiectarea, desfășurarea și documentarea dezbaterilor. În mai 2022 au avut loc la Universitatea Transilvania din Brașov întâlniri pe nouă grupuri tematice de lucru. La discuții au participat, în total, 62 de experți, dintre care 23 de specialiști din cadrul echipei desemnate de autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură și 39 de experți invitați, ce au contribuit semnificativ cu experiența și cunoștințele lor la rezultatele
--	--	--

dezbatelor. Scopul întâlnirilor a fost de a discuta acele direcții strategice de acțiune care, în urma procesului de consultare publică, au întrunit opinii divergente sau neclare ale factorilor interesați. Pentru a asigura structurarea și eficiența dezbatelor, s-au folosit tehnici de mediere, practici precum metoda Delphi sau analiza decizională ierarhizată, acestea fiind aplicate cu succes, ajungându-se astfel la un consens în ceea ce privește direcțiile strategice de acțiune, obiectivele de rezultat și indicatorii de monitorizare. Ulterior, în iunie 2022, au avut loc întâlniri și dezbateri la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava pentru armonizarea obiectivelor strategice identificate și corelarea termenelor de implementare.

Integrarea rezultatelor dezbatelor între experți cu rezultatele procesului de consultare a factorilor interesați și elaborarea schiței SNP30

Pe baza rezultatelor procesului de consultare a factorilor interesați, a dezbatelor cu experții, precum și pe baza studiului privind implementarea SUEP30 la nivelul României s-a elaborat schița SNP30. Direcțiile strategice de acțiune pentru care s-a obținut un larg acord în cadrul procesului de consultare a factorilor interesați au fost preluate ca atare în SNP30, iar celelalte direcții de acțiune cuprind rezultatele consolidate obținute în urma dezbatelor dintre experți. Schița completă a fost supusă unei runde de consultări interne în care au fost implicați 62 de experți, comentariile fiind luate în considerare în elaborarea versiunii finale.

Viziune

Pădurile României cresc în suprafață, sunt sănătoase, reziliente și diverse, fiind gestionate prin instrumente adecvate și adaptate nevoilor de furnizare cu continuitate a serviciilor ecosistemice vitale, de producere sustenabilă a lemnului, de protejare a ecosistemelor forestiere valoroase, de integrare a conservării biodiversității în managementul forestier și de atenuare a schimbărilor climatice, aducând astfel beneficii sporite societății, proprietarilor de păduri, comunităților locale și bioeconomiei.

Obiective generale

Strategia Națională pentru Păduri - SNP30 este un document strategic care urmărește:

- să asigure integrarea echilibrată a funcțiilor sociale, ecologice și economice în gestionarea pădurilor și furnizarea cu continuitate a SE;
- să obțină un acord social privind armonizarea drepturilor, intereselor și obligațiilor factorilor interesați și a celor afectați de gestionarea pădurilor;
- să permită adaptarea instrumentelor de reglementare și control, a celor de suport financiar și a celor de bune practici în raport cu țelul propus.

Principii directoare

SNP30 urmărește să fie în concordanță cu principiile constituționale, cu principiile de gestionare durabilă a pădurilor, cu principiile formulate de directivele și strategiile relevante ale UE și cu cele incluse în celelalte tratate și acorduri la care România este parte.

Principiile de gestionare durabilă a pădurilor au o lungă perioadă de aplicare în gospodărirea pădurilor naționale, reiterarea acestora în contextul elaborării SNP30 fiind necesară din perspectiva validării asumărilor strategice de nivel european.

		Principiile de gestionare a pădurilor care stau la baza elaborării SNP30 sunt: • Principiul asigurării continuității serviciilor ecosistemice: gestionarea pădurilor se face cu asigurarea eficacității funcționale și furnizării cu continuitate a serviciilor ecosistemice esențiale pentru societate, inclusiv prin creșterea suprafeței împădurite. • Principiul asigurării stabilității ecosistemelor forestiere: politica forestieră urmărește creșterea stabilității ecosistemelor forestiere și adaptarea lor la perturbațiile tot mai frecvente, inclusiv în contextul schimbărilor climatice. • Principiul reprezentativității în conservarea biodiversității: conservarea biodiversității în ecosistemele forestiere este abordată prioritar prin ariile naturale protejate, precum și prin măsuri specifice, proporțional cu gradul de periclitare a habitatelor și/sau speciilor, aplicate la nivel de ecosistem în suprafețele din afara rețelei de arii naturale protejate. • Principiul viabilității și competitivității economice: politica forestieră susține un sector forestier competitiv și viabil din punct de vedere economic și orientat către bioeconomia circulară. SNP30 urmărește, cu prioritate, crearea unui cadru de guvernare a pădurilor adaptat modificărilor structurale ale sectorului forestier național, bazat pe următoarele principii de bună guvernare: • Principiul fundamentării științifice: deciziile strategice și de management se bazează pe date robuste, rezultate ale studiilor științifice, ce reflectă provocările actuale de natură economică, socială și de mediu ale sectorului. • Principiul coerenței legislative: cadrul de reglementare a sectorului forestier este clar, armonizat, predictibil, adaptabil, eficient și permite o evaluare permanentă a eficacității implementării. • Principiul eficienței administrative: cadrul administrativ este clar, eficient și competitiv, pentru a stimula proprietarii și gestionarii de pădure să întreprindă activități concrete cu scopul de a îmbunătăți stabilitatea și productivitatea pădurilor. • Principiul respectului față de proprietate: stabilirea și implementarea instrumentelor de politică forestieră nu îngreunează manifestarea dreptului de proprietate. • Principiul integrării nevoilor sociale: politica forestieră integrează nevoile societății și ale comunităților locale privind furnizarea bunurilor și SE necesare și facilitează incluziunea socială. • Principiul integrării intersectoriale: formularea obiectivelor strategice ale sectorului forestier trebuie să se facă cu alinierea la politicile sectoriale adiacente sectorului la nivel național, european și internațional. • Principiul politicii participative: stabilirea instrumentelor politicii forestiere și evaluarea rezultatelor acestora se realizează cu implicarea transparentă, constructivă și activă a publicului interesat. • Principiul transparenței: politica forestieră se bazează pe realizarea unui sistem transparent de gospodărire a pădurilor, care să asigure accesul publicului la informații actualizate, utile și relevante privind obiectivele de management forestier și implementarea acestora.
--	--	---

		Structura conceptuală Viziunea și principiile directoare sunt transpuse într-un cadru conceptual strategic, structurat pe cinci arii tematice. Selectarea ariilor tematice s-a realizat în concordanță cu domeniile strategice prevăzute de SUEP30 (figura 1). Pentru fiecare arie tematică au fost stabilite direcții strategice de acțiune, caracterizate printr-un deziderat strategic spre care trebuie direcționate eforturile și resursele necesare. Implementarea fiecărei direcții strategice de acțiune în cadrul strategiei naționale pentru păduri presupune îndeplinirea obiectivelor de rezultat (una sau mai multe ținte realiste, specifice, măsurabile și cu termene precise de îndeplinire). Obiectivele de rezultat sunt urmărite prin indicatori de monitorizare pentru realizarea obiectivului și de progres pentru etapele intermediare. Pentru fiecare direcție strategică de acțiune în cadrul strategiei naționale pentru păduri, se oferă detalii privind implementarea abordării strategice propuse, care sunt incluse în Anexa 1 – Considerații strategice. SNP30 integrează obiective de rezultat care au ca termen de realizare perioada 2023-2030. Direcțiile strategice formulate au ca țintă direcționarea sectorului forestier național spre realizarea, până în 2050, a unei economii durabile și neutre din punct de vedere climatic, oferind totodată garanția că toate ecosistemele sunt reziliente și protejate în mod adecvat. Aria tematică 1 – Susținerea funcțiilor socio-economice ale pădurii și stimularea bioeconomiei forestiere în limitele durabilității Situația actuală și principalele provocări Pădurile au un rol extrem de important în economia și în societatea noastră, creând locuri de muncă și furnizând atât numeroase beneficii materiale (lemn, alimente, medicamente), cât și SE de reglare (hidrologică, climatică, antierozională) și culturale. Politica forestieră din România se bazează pe o lungă tradiție în stabilirea și implementarea principiilor gestionării durabile a pădurilor, transpuse prin amenajamente silvice. Aplicarea principiului multifuncționalității în amenajarea pădurilor răspunde cerințelor de furnizare a produselor de lemn în sinergie cu furnizarea SE de reglare și culturale. Viabilitatea economică este un pilon cheie al gestionării durabile a pădurilor și este importantă pentru susținerea beneficiilor multiple furnizate de acestea pentru societate. Sectorul forestier național are o balanță comercială externă pozitivă, folosește o resursă regenerabilă, importă materie primă și exportă produse finite și semifinite. Viabilitatea economică este limitată de costurile ridicate cu recoltarea și colectarea lemnului, suplimentate și de dotarea tehnologică învechită folosită în exploatarea pădurilor, care afectează adeseori calitatea mediului forestier. La aceasta se adaugă și accesibilitatea redusă a pădurilor din România care aduce neajunsuri de natură economică, rezultând din imposibilitatea de a recolta integral volumul de lemn stabilit prin amenajamentele silvice și neajunsuri de natură ecologică, limitând aplicarea lucrărilor silvice necesare pentru stabilitatea ecosistemelor forestiere și a tratamentelor silviculturale apropiate de natură.
--	--	--

Produsele din lemn fabricate în mod durabil și cu o durată lungă de viață pot contribui la realizarea neutralității climatice. În țara noastră, utilizarea principiului continuității, ca fundament al gestionării durabile a pădurilor, asigură sustenabilitatea recoltelor de lemn, iar raportul dintre volumele de lemn exploatare și creșterea curentă se află sub media țărilor din UE. Mai mult, gestionarea cvasitotalității (peste 90%) pădurilor României în regimul codru, cu vârste ale exploatabilității mari și sortimente-țel de lemn gros, oferă un avantaj comparativ important țării noastre pe piața produselor lemnoase cu o durată lungă de viață. Evaluarea gradului de valorificare a sortimentelor de lemn gros în produse de lungă durată este însă dificilă în absența unei balanțe naționale a lemnului.

Lanțurile valorice bazate pe păduri sprijină locurile de muncă în economia verde. Este necesară, astfel, sporirea ofertei de produse din lemn prelucrate superior, cu o durată lungă de viață, cu investiții pe parcursul întregului lanț de prelucrare a lemnului, care să fie generatoare de valoare adăugată mare.

Produsele din lemn cu o durată scurtă de viață au, de asemenea, un rol important, în special în ceea ce privește asigurarea încălzirii pentru gospodăriile vulnerabile, cu acces limitat la alte surse de energie. În prezent, în România, lemnul de foc este o resursă indispensabilă pentru majoritatea gospodăriilor, în special în mediul rural. O provocare importantă este combaterea sărăciei energetice (lipsa accesului la servicii energetice moderne) pentru comunitățile locale, cu respectarea celor mai bune practici în ceea ce privește sustenabilitatea producerii biomasei.

Pădurile oferă o varietate de produse și servicii suplimentare la fel de importante, de la alimente la ecoturism, care sprijină economia și structura socială specifice zonelor rurale. Produsele forestiere nelemnoase furnizate de țara noastră sunt importante și apreciate, atât pe piața internă, cât și externă, iar gradul de naturalețe și biodiversitatea ridicată a pădurilor permit valorificarea turistică a unor obiective de conservare cu impact asupra economiei locale. Cu toate acestea, România dispune de puține facilități care să permită adăugarea de valoare în domeniul produselor nelemnoase ale pădurii și promovarea serviciilor de ecoturism.

Aria tematică 2 – Protejarea, refacerea și extinderea pădurilor din România

Situația actuală, principalele provocări

Pentru a se îmbunătăți reziliența și adaptarea pădurilor, este necesar să se protejeze și să se reconstituie cât mai mult biodiversitatea pădurilor și să se adopte practici de gestionare a pădurilor care să fie favorabile biodiversității. Comparativ cu cele mai multe state europene, starea actuală a pădurilor din România este caracterizată printr-o biodiversitate ridicată și prin suprafețe mari de păduri incluse în arii naturale protejate. Strategiile europene pentru biodiversitate și pentru păduri stabilesc ca 30% din suprafața terestră a statelor membre să fie incluse în arii protejate, iar o treime din aceasta (10% din total) să fie strict protejate. Existența criteriilor de definire a pădurilor virgine și cvasivirgine cuprinse în prevederi legislative naționale susține procesul european de definire, cartografiere, monitorizare și protecție strictă a pădurilor primare și seculare (*old-growth*).

Asumarea țelului de 10% pentru protecție strictă, conform Strategiei europene de biodiversitate, ridică probleme legate de clarificarea obiectivelor care sunt considerate de interes pentru a fi protejate. Trebuie identificate și stabilite, pe o bază riguros științifică, obiectivele care justifică instituirea regimului legal de protecție a unei suprafețe, fie că este vorba de protecția unei specii, a unei asociații de specii, a unui ecosistem cu caracteristici particulare etc. În condițiile de gestionare a pădurilor României, datorită ciclurilor lungi și neintervenției cu lucrări silvotecnice în ultimul sfert al ciclului de producție al arboretelor, obligație impusă prin normele tehnice în vigoare, arboretele ajunse la vârsta exploatabilității (vârstă mult inferioară longevității fiziologice, condiție pentru păduri *old-growth*) sunt adesea eronat interpretate ca neatinse sau multiseculare (*old-growth*). În consecință, există un curent de opinie în favoarea conservării lor prin protecție strictă, deși tratamentele silviculturale sunt aplicate în mod firesc în raport cu prevederile amenajamentelor silvice. Stabilirea, la nivel european, a unui sistem voluntar de certificare a gestionării pădurilor apropiate de natură reprezintă astfel o oportunitate pentru validarea exemplelor de bune practici de gestionare a pădurilor naționale.

Manifestarea schimbărilor climatice presupune abordări ferme pentru reducerea riscurilor în contextul unor incertitudini semnificative legate de pădurile viitorului. Deși, până în momentul de față, principiile naționale de amenajare a pădurilor au asigurat o stabilitate ridicată a pădurilor României comparativ cu situația din alte țări europene, se constată o lipsă de informații și modele care să arate adaptabilitatea speciilor forestiere la condițiile climatice preconizate. Astfel, este necesar un set de prevederi care să vizeze evaluarea, prognoza și cartarea riscurilor la perturbații biotice și abiotice din păduri și stabilirea unor măsuri specifice de gospodărire a pădurilor afectate de fenomenele climatice extreme sau de consecințele acestora, inclusiv managementul lemnului mort.

Creșterea suprafețelor împădurite este, de asemenea, una dintre cele mai eficace strategii de atenuare a schimbărilor climatice. În contextul alinierii la politica forestieră europeană, România și-a asumat, prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), o țintă în ceea ce privește înființarea de noi păduri, pe o suprafață de 56 de mii de hectare, până în anul 2026, iar SNP30 urmărește creșterea cu 5% a suprafeței pădurilor până în 2050. Procedurile de împădurire a terenurilor din afara FFN sunt dificile, cu implicații legislative, legate de schimbarea categoriei de folosință a terenurilor.

Proprietarii și gestionarii de păduri trebuie să fie sprijiniți în mod corespunzător pe parcursul tranziției către practici de gestionare a pădurilor care să fie favorabile biodiversității. Cadrul actual de guvernanță forestieră acordă preponderența instrumentelor de comandă și control în detrimentul celor stimulative în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor de împădurire, refacere a arboretelor, furnizare de servicii ecosistemice și de asumare a obligațiilor de conservare a biodiversității. La aceasta se adaugă costurile mari pentru administrarea pădurilor cu funcții preponderent de protecție conform reglementărilor în vigoare, care presupun elaborarea amenajamentelor silvice (inclusiv evaluarea de mediu) din fonduri proprii. Fărămișarea proprietății forestiere, face dificilă aplicarea unui regim silvic prescriptiv și îndeplinirea scopurilor de reîmpădurire și conservare a

biodiversității pentru proprietățile de mici dimensiuni. Sunt necesare, astfel, instrumente de sprijin financiar pentru lucrări de refacere a arboretelor degradate și de compensare pentru restricțiile suplimentare impuse de cerințele de conservare a biodiversității.

Aria tematică 3 – Monitorizarea strategică, colectarea, procesarea și raportarea de date privind pădurile

Situația actuală, principalele provocări

În prezent, informațiile referitoare la starea pădurilor europene și naționale, la valoarea lor socială și economică și la presiunile cu care se confruntă și SE pe care le furnizează, sunt fragmentate. În România se colectează și procesează un volum semnificativ de date privitoare la pădure și la dinamica sectorului forestier de către un număr mare de instituții, dar utilitatea acestor date, în procesul de fundamentare a deciziilor, este redusă. România beneficiază de rezultatele a două cicluri ale Inventarului Forestier național, de baze de date amenajistice care acoperă suprafețe însemnate pentru proprietățile mai mari de 10 ha, de o experiență semnificativă a Institutului Național de Statistică în ceea ce privește colectarea datelor specifice sectorului și de un cadru de colectare a datelor privind circulația materialului lemnos foarte detaliat. Cu toate acestea, există informații divergente provenind din surse publice, costurile colectării și procesării acestor date este semnificativ, iar sprijinul oferit sistemului de luare a deciziilor este minimal. Această situație se datorează în principal: i) absenței unui set coerent de indicatori riguroși de monitorizare a situației pădurilor și a impactului de mediu și socio-economic al activităților specifice sectorului, ii) lipsei unui mecanism eficient de coordonare a colectării, procesării și raportării informațiilor privitoare la sectorul forestier și de integrare a acestor informații în mecanismul de luare a deciziilor.

Sistemul de colectare a informațiilor privitoare la pădure nu este adaptat la schimbările produse la nivelul proprietății, făcând dificilă realizarea unor scenarii de analiză plauzibile privind administrarea pădurii și aplicarea reglementărilor de mediu. Cadastrul suprafețelor cu vegetație forestieră este mult întârziat, există puține date privind situația proprietății forestiere la nivel național, mai ales pentru proprietățile de mici dimensiuni. Pentru suprafețe însemnate de pădure nu se cunoaște proprietarul, limitele de proprietate sunt neclare și nu există un sistem de identificare a caracteristicilor structurale pentru pădurile neamenajate. Toate acestea fac foarte dificilă aplicarea de măsuri eficiente pentru guvernarea pădurilor proprietate privată.

Pe lângă acest context, implementarea rapidă a unei politici sectoriale în domeniul monitorizării este dictată și de:

- Necesitatea de a monitoriza implementarea SNP30, care presupune *stabilirea unor ținte monitorizate prin indicatori clari și relevanți* și care să se bazeze pe o validitate metodologică ridicată.
- Cerințele SUEP30, care cere statelor membre ca, pornind de la criteriile de gestionare durabilă a pădurilor definite prin Forest Europe (FE), *să identifice indicatori suplimentari, în strânsă cooperare cu diferite părți interesate din domeniul forestier*, precum și praguri sau intervale pentru gestionarea durabilă a pădurilor. Acest lucru ar duce la o mai bună

înțelegere comparativă a rolului pe care sectorul forestier românesc îl are în contextul gestionării durabile a pădurilor din UE. De asemenea, indicatorii de monitorizare sunt necesari pentru a demonstra contribuția gestionării durabile a pădurilor la îndeplinirea obiectivelor UE, în special a celor legate de climă, biodiversitate și economie circulară.

- Reforma propusă în PNRR cu privire la procesul de digitalizare în domeniul mediului (C7.I5), prin care se urmărește colectarea automatizată a celor mai relevante date pentru determinarea indicatorilor de monitorizare.

- Necesitatea eficientizării și transparentizării guvernantei și administrării pădurilor în România, cerință ce a reieșit foarte clar din procesul de consultare a factorilor interesați.

Aria tematică 4 – Comunicare, conștientizare, educare și cercetare științifică

Situația actuală, principalele provocări

În România, la fel ca în aproape întreaga UE, comunicarea dintre sectorul forestier și publicul larg este deficitară din cauza, printre altele, unor abordări fie prea tehnice, fie prea simpliste. Pe de o parte, sectorul forestier comunică societății, prin intermediul mass-media, informații excesiv de tehnicizate sau contradictorii, fapt ce face dificilă înțelegerea activităților specifice de gestionare a pădurilor. Pe de altă parte, societatea este preocupată de teme cum ar fi schimbările climatice, conservarea biodiversității, corupția sau tăierile ilegale, care nu primesc un răspuns coerent din partea sectorului. Comunicarea deficitară are efect negativ asupra sectorului, prin asocierea unui grad ridicat de risc activităților cu specific forestier. Printre cauzele acestei situații se pot găsi:

- lipsa unei înțelegeri corecte a cauzelor ce generează provocările actuale de ordin socio-economic și de mediu, cu care se confruntă sectorul forestier;
- dispariția unor suprafețe de pădure ca urmare a implementării celor trei legi succesive ale retrocedării pădurilor;
- valoarea deosebită, din punct de vedere al biodiversității, a pădurilor din România, recunoscută de numeroase organizații de protecția mediului, dar adesea fără o evaluare corectă a contribuției reale a practicilor silviculturale la păstrarea acestor valori;
- lipsa de reacție sau reacția neprofesionistă a corpului silvic la acuzele aduse în mass-media;
- incapacitatea corpului silvic de a-și impune o minimă deontologie profesională, necesară pentru inițierea și menținerea unui dialog onest cu restul societății.

Rolul tot mai complex pe care îl vor avea pădurile în tranziția spre un viitor durabil și neutru din punct de vedere climatic va necesita un set mai amplu de competențe. Învățământul silvic este din ce în ce mai neatractiv pentru noile generații, în special în contextul imaginii nefavorabile a sectorului forestier în societate. Nivelul profesional actual al muncitorilor forestieri din România este scăzut, fapt ce afectează calitatea și productivitatea lucrărilor. Fără o popularizare, mai cu seamă în mediul rural, a specializărilor specifice sectorului forestier, și fără programe de stat

sau private de sprijin pentru educația tehnică, problemele legate de resursa umană se vor agrava. Legătura centrelor liceale silvice cu activitatea practică și centrele universitare ar putea fi, astfel, îmbunătățită semnificativ. Învățământul superior silvic a căutat să țină pasul cu nevoile angajatorilor, dar și cu prioritățile formării continue, chiar dacă, uneori, introducerea de noi discipline nu este însoțită de fundamentarea suficientă a conținutului acestora sau de formarea de competențe cerute de piața muncii. Dezvoltarea unui set mai amplu de competențe interdisciplinare privind utilizarea produselor și serviciilor pădurii necesită implementarea unor programe de cooperare educațională cu domenii conexe (arhitectură, turism, energie etc).

Cercetarea și inovarea sunt vectori-cheie pentru îndeplinirea obiectivelor ambițioase ale prezentei strategii. Deși a beneficiat de o bogată tradiție și experiență și, declarativ, dezvoltarea tehnologică a fost una dintre prioritățile sectorului forestier, cercetarea forestieră din România suferă pe seama instabilității instituționale, care a dus la o serie de dezechilibre în ceea ce privește valorificarea în producție a rezultatelor cercetării. Excelând în unele domenii, dar cu realizări modeste în altele, rezultatele cercetării sunt prea puțin utilizate în procesul decizional din sectorul forestier, iar atomizarea cercetărilor, datorată în parte cerințelor finanțatorilor și, în parte, necoordonării unităților de cercetare, determină absența unui efect sinergic. Cadrul de reglementare tehnic prescriptiv și deciziile strategice cu caracter ad-hoc au determinat un interes scăzut al sectorului pentru cercetarea științifică, puține dintre deciziile strategice sau operaționale fiind bazate pe cercetări noi sau fiind în situația de a solicita, prin programe speciale, astfel de cercetări. În materie de cooperare științifică, o deficiență importantă este cea legată de abordare: deși se creează suprafețe experimentale de lungă durată, odată ce proiectele respective sunt finalizate, nu se mai asigură finanțarea unei minimale monitorizări, chiar și pentru proiectele derulate prin programe finanțate de Comisia Europeană (de exemplu, Orizont 2020).

Aria tematică 5 – Eficiență și transparență în guvernarea pădurilor și controlul gestionării pădurilor

Situația actuală, principalele provocări

Diversificarea proprietății și adaptarea la economia de piață reclamă diversificarea instrumentelor de politică forestieră.

Schimbarea contextului de guvernare în ultimii 30 de ani prin restituirea pădurilor și privatizarea sectorului de exploatare a pădurilor și prelucrare a lemnului s-a realizat fără o adaptare completă a instrumentelor de politică forestieră. Actualul cadru de politică și reglementare constă într-un număr foarte mare de acte normative și dispoziții legale, cu modificări frecvente care produc echivoc și deficiențe din perspectiva eficacității și eficienței. Coordonarea politicilor și strategiilor din sectorul forestier la nivelul tuturor activităților specifice este realizată unitar la nivelul autorității publice centrale care răspunde de silvicultură. Se constată și o diversificare a factorilor interesați și implicați în formularea politicii forestiere, asociațiile profesionale și de proprietari de terenuri forestiere ocupând un loc însemnat. Consultarea factorilor interesați, în cadrul procesului de elaborare SNP30, a arătat un larg acord în ceea ce privește necesitatea adaptării politicilor sectoriale la noile realități socio-

		economice, prin simplificarea și eficientizarea cadrului de reglementare și prin diversificarea instrumentelor de politici și control utilizate. Gestionarea pădurii se realizează prin norme tehnice cu caracter obligatoriu, indiferent de proprietatea asupra pădurii, care se bazează în cvasitotalitate pe obligații de procedură, ceea ce afectează responsabilizarea reală a factorilor implicați. În prezent, gestionarea pădurii are la bază normele tehnice obligatorii, bazate pe stabilirea și urmărirea unor obligații de procedură detaliate, care impun un efort birocratic mare și o administrare costisitoare, fără a oferi garanția unei gestionări eficiente din perspectiva Țelurilor de gospodărire sau a asigurării unui flux minimal de servicii ecosistemice. Aplicarea strictă a normelor de procedură conduce la eliminarea posibilității de a inova și de a găsi soluții de gestionare adaptate, determinând în același timp deresponsabilizarea gestionarului de pădure pentru deciziile luate și deprofesionalizarea actului de control. Implicarea proprietarilor în deciziile privind planificarea și implementarea managementului forestier este foarte redusă în actualele condiții legislative și instituționale din România comparativ cu majoritatea Țărilor europene. Controlul trasabilității lemnului este bazat pe unul dintre cele mai complexe și restrictive sisteme informaționale – Sistemul de urmărire a materialului lemnos -SUMAL 2. 0-, dar există numeroase indicii privind posibilități de îmbunătățire a eficienței acestuia. În prezent, controlul trasabilității lemnului revine unui număr extins de agenți constataitori, reprezentanți ai instituțiilor statului sau ai structurilor de administrare. Controlul se exercită fără luarea permanentă în considerare a factorilor de risc, pe întregul lanț de circulație a masei lemnoase, de la punerea în valoare a masei lemnoase (verificare acte de punere în valoare - APV) la depozite și unități de procesare a lemnului, cu un consum de resurse semnificativ și cu rezultate considerate de mulți factori interesați prea puțin eficiente. Controlul are o solidă componentă de verificare a modului de implementare a procedurilor (dispozitive de marcat, evaluarea masei lemnoase, corectitudinea de completare a avizelor de expediție etc) și mai puțin o componentă orientată înspre rezultat, adică asigurarea cunoașterii provenienței lemnului din piață. Sistemul de control al aplicării regimului silvic, bazat pe obligațiile de procedură, este costisitor și are eficiență redusă, rolul reformei sale fiind aceea de a apropia actul de control de activitatea propriu-zisă din pădure. Controlul este lipsit de componenta de prevenție, nu produce probe concludente în instanță, este materializat, în mică măsură, prin pedepse în instanță, nu este bazat pe o analiză de risc și nu utilizează toate componentele posibile ale răspunderii, mizându-se doar pe răspunderea contravențională și penală. Infrastructura necesară implementării SNP 30 Infrastructura legislativă Implementarea prezentei strategii presupune realizarea unei reforme consistente a cadrului de reglementare specific sectorului forestier. Cadrul de reglementare trebuie să-și asume informarea, implicarea și responsabilizarea deținătorilor de pădure, alții decât statul. Au existat, în
--	--	---

		ultimii 30 ani, numeroase adaptări legislative în scopul includerii în legislație a proprietății private asupra terenurilor forestiere, dar ele s-au grefat pe un cadru general specific proprietății unice a statului asupra pădurii, care a exclus proprietarii de la decizie și/sau responsabilitate în gestionarea pădurii. Cadrul de reglementare trebuie să facă posibilă stabilirea, în mod flexibil, a unui nivel minim de obligații ale proprietarului privitoare la gospodărirea pădurii și să reglementeze posibilitatea ca acesta să fie responsabilizat și stimulat să implementeze în mod voluntar recomandările tehnice ale autorității publice centrale care răspunde de silvicultură. Includerea posibilității ca proprietarii să decidă, între anumite limite, în ceea ce privește gestionarea propriei păduri, demers însoțit de asumarea răspunderii asupra deciziilor luate, presupune un efort semnificativ pentru elaborarea și includerea de prevederi legislative armonioase, de la nivelul Codului silvic până la nivelul Ordinelor de ministru. Cadrul de reglementare tehnic trebuie reformat prin implementarea nivelului minim de obligații pentru gospodărirea pădurii (nivel minim de referință). Nivelul minim obligatoriu introdus de cadrul legislativ se va materializa prin reglementare tehnică – norme tehnice - adoptată la nivel de executiv, care să acopere toate ariile gospodăririi silvice, de la planificarea și instalarea pădurii la evaluarea masei lemnoase destinată exploatării. Pe lângă normele cu caracter obligatoriu ce definesc nivelul tehnic minim de referință, autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură trebuie să pună la dispoziția proprietarilor ghiduri de bune practici neobligatorii, complementare normelor tehnice, a căror aplicare să fie încurajată prin instrumente economice. Reglementările tehnice vor include și un sistem de indicatori cu privire la starea pădurilor, care să permită monitorizarea eficientă a îndeplinirii obligațiilor stabilite prin normele tehnice, precum și estimarea eficienței instrumentelor de compensare, finanțare și control al gospodăririi pădurii. Integrarea la nivel legislativ a conservării biodiversității în managementul forestier presupune nu numai adaptarea la sistemul de norme tehnice/ghiduri de bune practici descris mai sus, dar și necesitatea armonizării cu legislația specifică protecției mediului. În momentul actual există numeroase neconcordanțe legislative între legislația de mediu și cea de gospodărire a pădurilor, care afectează eforturile de integrare a conservării biodiversității în managementul forestier. Sunt necesare măsuri de adaptare, simplificare și armonizare a cadrului legislativ, aspect propus a se realiza conform calendarului asumat de autoritate prin PNRR, pentru reformarea cadrului legislativ și a legislației subsecvente. Reformarea cadrului legislativ trebuie să asigure și coerența legislativă (de exemplu, coroborarea cerințelor privind gestionarea pădurilor cu cele de conservarea
--	--	--

		biodiversității) și, de asemenea, să prevadă și un sistem coerent și simplu de asigurare a evaluării impactului de mediu pentru demersurile de planificare și exercitare a gospodăririi pădurilor. Identificarea, evaluarea și valorificarea serviciilor furnizate de ecosistemele forestiere trebuie să fie mult mai bine oglindită în legislația specifică, pentru a face posibile schimburi echitabile și durabile între beneficiari și furnizori, prin intermediul mecanismelor de plăți pentru servicii ecosistemice. Cadrul de reglementare reformat trebuie să flexibilizeze și să ușureze aplicarea inițiativelor de extindere a plantațiilor forestiere pe terenuri agricole. Aplicarea fără ajustări a legislației generale și tehnice actuale (specifică sectorului silvic, dar și domeniilor agricol și de gospodărire a teritoriului) pentru împădurirea terenurilor cu destinație agricolă ar birocratiza demersul, punând bariere administrative și tehnice nejustificate. De aici rezidă necesitatea de a se elabora un cadru de proiectare și implementare a lucrărilor de împădurire a terenurilor cu destinație agricolă, fără de care obiectivele de împădurire stabilite prin PNRR sunt greu de atins. Specificul spațiului rural al României face ca multe comunități să fie dependente de resursele forestiere, iar asigurarea accesului durabil la resursă pentru aceste comunități trebuie inclus în legislația silvică. Este nevoie de criterii de identificare a acestor comunități, de crearea cadrului pentru menținerea unei evidențe stricte a lor, precum și de mecanisme echitabile prin care să se asigure accesul comunităților la resursele necesare. Totodată, cadrul legislativ trebuie să impună mecanisme care să asigure: i) consultarea reală a comunităților cu privire la schimbarea modului de gestionare a pădurilor de care depind și ii) asigurarea unei tranziții juste pentru cazul în care noi moduri de gestionare afectează accesul la resurse. Cadrul de reglementare trebuie să permită accesul echitabil la resursele forestiere al agenților economici din domeniu, care contribuie în mod real la dezvoltarea socio-economică a comunităților rurale. Adăugarea de valoare resurselor pădurii, crearea de locuri de muncă și furnizarea de beneficii economice manifestate la nivel local, trebuie să reprezinte bazele unui sistem legislativ care să contribuie la materializarea potențialului sectorului forestier de a spori bunăstarea materială și socială a românilor din mediul rural. Creșterea cererii pentru serviciile de natură socio-culturală oferite de păduri trebuie să determine adaptarea legislației specifice la cadrul mai larg existent la nivelul UE. Pornind de la actualul sistem de clasificare funcțională a pădurilor, este necesară elaborarea unor ghiduri pentru
--	--	--

		identificarea, desemnarea și managementul pădurilor cu rol socio-cultural, pe baza respectului pentru natură și proprietar. Implementarea acestor ghiduri, ce poate însemna chiar și excluderea unora dintre pădurile respective de la recoltarea masei lemnoase în scop comercial, trebuie să se bazeze, de asemenea, pe stimularea financiară a proprietarilor. Implementarea prevederilor din reglementările europene EUTR/Deforestation free necesită o îmbunătățire și adaptare a cadrului legislativ privitor la trasabilitatea lemnului. Raportarea și măsurarea la punctul bine definit al introducerii pe piață, responsabilizarea celor implicați și eficientizarea controlului asupra trasabilității, așa cum rezultă ele din recomandările oferite de prezenta strategie, trebuie materializate prin actualizarea cadrului legislativ, pentru o cât mai rapidă operaționalizare. România trebuie să definească și să reglementeze un sistem eficient de colectare, procesare, validare și raportare a informațiilor privitoare la păduri, bazat pe coordonarea centralizată a tuturor demersurilor din această arie și pe instituirea Registrului Forestier Național. Situația actuală – în care informațiile fie lipsesc, fie prisosesc, nu sunt corelate sau folosite pentru decizia operațională sau strategică, pentru monitorizare, integrare cu sectorul de protecție a mediului sau încurajarea gestiunii durabile a pădurii – nu mai poate continua fără ca întreg sectorul forestier să sufere de consecințe sociale, de mediu, economice și de imagine însemnate. Cadrul de reglementare a sectorului forestier suferă datorită reformei amânate și a numeroaselor modificări ad-hoc, dar și datorită deficiențelor care țin de formă și structură, iar procesul de reformă legislativă oferă o bună oportunitate de corectare. Procesul de consultare a factorilor interesați a arătat deficiențe ale cadrului de reglementare, care este dificil de înțeles și de corelat, excesiv, echivoc sub unele aspecte și foarte inflexibil. Ca observație generală, domeniile de reglementare sunt amestecate, schemele de reglementare a domeniilor sunt complicate, iar navigarea prin cadrul normativ este dificilă. Unele aspecte foarte detaliate se regăsesc în Codul silvic, iar altele - echivalente ca nivel de reglementare - sunt la nivel de Ordin de ministru. Un practician care dorește să aplice reglementările consumă un timp considerabil pentru a identifica toate textele normative aplicabile speței aflate în fața sa. Acest fapt indică abordări defectuoase sub aspectul principiilor și normelor de tehnică legislativă. De-a lungul timpului, în absența unui cadru strategic coerent, a existat tendința de a reglementa sectorul forestier prin acte administrative cu caracter normativ, până la un nivel extrem de detaliat. În același timp, s-a asigurat prea puțin corelarea între diferitele acte normative adoptate (sau chiar în interiorul aceluiași act), ceea ce, inerent, a dus la suprapuneri
--	--	---

		și incoerențe greu de pus în aplicare atât de practicieni, cât și de cei chemați să soluționeze situațiile litigioase ivite. Implementarea SNP30 înseamnă, din punct de vedere instituțional, o mai mare concentrare a autorității publice centrale care răspunde de silvicultură în domeniul monitorizării și îndrumării, acompaniată de o eficientizare și profesionalizare a controlului. Aceasta înseamnă că multe dintre structurile actuale își vor îndeplini în continuare rolul de reglementare, monitorizare și control, cu eventuale ajustări ale mandatelor, și că este nevoie de instaurarea de structuri sau mandate noi. La nivel instituțional, autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură trebuie să asigure crearea unor structuri noi sau adaptarea celor existente la nivel central pentru a asigura: • Acoperirea atribuțiilor privind coordonarea centralizată a colectării, procesării, standardizării și raportării informațiilor privind sectorul forestier: în sarcina unei astfel de structuri intră, pe lângă elaborarea transparentă și fundamentată a unui set de indicatori de monitorizare a sectorului, și coordonarea activității altor instituții implicate în domeniul colectării și procesării datelor privitoare la sectorul forestier (IFN, INCDS, GF, INS etc); • Acoperirea atribuțiilor privitoare la Registrul Forestier Național: mandatul unei astfel de structuri ar trebui să cuprindă, printre altele, elaborarea de propuneri specifice de reglementare, operaționalizarea Registrului Forestier Național, proiectarea elementelor descriptive ale acestuia, supravegherea înscrierilor în sistem, sprijin pentru proprietari pentru operare, monitorizarea mecanismelor de compensare/finanțare derulate prin intermediul Registrului Forestier Național, relația cu instituțiile cu atribuții înrudite din domeniul agricol, cel al gospodăririi teritoriului, al protecției mediului etc. • Implementarea sistemului de urmărire a trasabilității lemnului: accentul va trebui transferat pe prima introducere pe piață și pe responsabilizarea operatorilor, ceea ce înseamnă îmbunătățirea capacității instituționale. • Derularea programului PNRR pentru împăduriri: chiar dacă este vorba de un demers de scurtă durată, intensitatea și caracterul de noutate presupun existența unei structuri dedicate în cadrul autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, la nivel central sau teritorial, care să urmărească identificarea terenurilor, derularea contractelor și a plăților, monitorizarea ulterioară a plantațiilor etc. • Implementarea SNP30: prezenta strategie are un caracter reformativ, de aceea se recomandă crearea unei structuri de tip <i>unitate de implementare proiect</i>, care să urmărească permanent modul de atingere a
--	--	---

		obiectivelor și să realizeze eventualele acțiuni de corectare a planificării operaționale. La nivel operațional, autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură trebuie să asigure o semnificativă creștere a capacității de planificare și acțiune, precum și creșterea nivelului profesional al resursei umane pentru: • A asigura o deplină înțelegere a obiectivelor SNP30, precum și un proces coerent de transpunere a obiectivelor de rezultat ale acestora în planuri de acțiune pe perioade cu termene și responsabilități precise: planurile de acțiune trebuie implementate urmărindu-se drumul critic, identificat în SNP30 prin indicatorii de monitorizare a progresului și rezultatului (Anexa 3) și ținând seama de interdependența dintre obiective, iar modul de atingere a obiectivelor trebuie permanent monitorizat pentru a permite acțiuni corective eficiente și aplicate la timp asupra planurilor de acțiune. • A asigura adaptarea/transformarea procedurilor actuale de control și monitorizare la noile sisteme și instrumente: controlul trasabilității lemnului va suferi o translatare către prima introducere pe piață; controlul regimului silvic va pune accent pe urmărirea unor indicatori de monitorizare pe teren; monitorizarea respectării acțiunilor obligatorii sau voluntare (finanțate) ale proprietarilor va necesita o pregătire profesională superioară și asumarea unor responsabilități suplimentare de către personalul din structura centrală sau regională a autorității publice centrale care răspunde de silvicultură. • A întări capacitatea de sprijin și consiliere pentru proprietari privați, operatorii economici din domeniu și comunitățile dependente de pădure și a crește gradul de conștientizare a publicului larg: planurile de acțiune necesită implicarea asociațiilor de profil, a organizațiilor neguvernamentale și a mediului academic în diseminarea cât mai activă a informațiilor pe domeniile lor de activitate. 4.3. Considerente legate de finanțare Fiind o strategie cu caracter reformativ, succesul SNP30 depinde de alocarea unor resurse financiare semnificative dar, totodată, este de așteptat ca implementarea SNP30 să aducă și beneficii financiare însemnate bugetului public. Reforma guvernantei în domeniul forestier va spori eficiența statului în implementarea politicii forestiere prin reducerea, pe termen mediu, a cheltuielilor de control și monitorizare și va crește încasările bugetare provenite indirect din bunăstarea socio-economică, exprimată prin locuri de muncă sau valoare adăugată mai mare la nivelul întreprinderilor din sector. Aceste resurse, alături de altele, provenind din diverse finanțări interne sau externe, trebuie alocate, pe de o parte, către instrumentele economice pe care se bazează abordarea SNP30 și, pe de altă
--	--	---

		parte, către reforma cadrului de reglementare și întărirea capacității instituționale a entităților publice cu rol în transpunerea în realitate a direcțiilor strategice de acțiune în cadrul strategiei naționale pentru păduri. SNP30 urmărește, prin reformarea guvernantei sectorului forestier, creșterea rolului instrumentelor economice pentru implementarea dezideratului de gestionare durabilă a pădurilor, inclusiv a celor aflate în proprietate privată. Sprijinirea financiară a dezvoltării infrastructurii forestiere (accesibilizarea pădurilor, depozite de sortare, platforme de reciclare etc) este necesară pentru asigurarea tranziției către o bioeconomie circulară și atingerea obiectivelor de neutralitate climatică. Adaptarea pădurilor la gradul de incertitudine generat de schimbările climatice determină necesitatea unor acțiuni concrete și flexibile de îmbunătățire a calității pădurilor, pentru a ameliora stabilitatea și reziliența acestora. Angajarea proprietarilor în lucrări de regenerare sau reconstrucție ecologică, care să promoveze stabilitatea ecosistemelor forestiere, nu a fost niciodată stimulată financiar în țara noastră deși, în actualele condiții de mediu, aceste acțiuni sunt din ce în ce mai importante. Necesitatea utilizării instrumentelor economice stimulative este argumentată de echitatea și eficientizarea modului de furnizare a servicii ecosistemice, în acord cu prevederile SUEP30. Furnizarea cu continuitate a servicii ecosistemice este abordată prin combinarea următoarelor instrumente: • Servicii ecosistemice minimale necompensate - servicii ecosistemice minimale definite prin obligațiile de rezultat incluse în normele tehnice sunt furnizate fără o compensare a proprietarilor terenurilor forestiere. • Sistemul de finanțare/subvenționare – sisteme de plăți pentru stimularea proprietarilor de păduri în vederea gospodăririi sustenabile a pădurilor, a integrării conservării biodiversității și a gestionării corespunzătoare a pădurilor cu rol socio-cultural; aceste stimulente se bazează pe asumarea voluntară de către proprietari a implementării ghidurilor de bune practici, adică a atingerii unor obiective suplimentare nivelului minim de furnizare a serviciilor ecosistemice. • Sistemul de plăți compensatorii – este destinat proprietarilor de păduri pentru compensarea dezavantajelor suplimentare celor determinate de respectarea nivelului minim de servicii ecosistemice, create ca urmare a impunerii unor restricții, provenite din asumarea de către autoritățile publice a implementării unui regim de conservare a biodiversității/furnizare a serviciilor ecosistemice; • Sistemul de plăți pentru servicii ecosistemice - condiționarea ca beneficiarii direcți ai serviciilor ecosistemice furnizate punctual de anumite suprafețe de pădure să plătească sau să contribuie parțial la alimentarea bugetelor necesare gestionării pădurilor (de exemplu,
--	--	---

		producători de ape minerale, microhidrocentrale etc); cadrul legislativ trebuie să prevadă posibilitatea reglementării unor contracte de furnizare a serviciilor ecosistemice bazate pe relația de piață dintre două entități private: o parte se angajează să furnizeze servicii ecosistemice, cealaltă să plătească acele servicii ecosistemice, pe baza unei negocieri. În prezent, din perspectiva surselor de finanțare, contextul național și internațional este favorabil implementării SNP30. Alături de bugetul de stat, printre sursele interne de finanțare identificate, în perspectiva perioadei de implementare a SNP30, menționăm: Fondul de ameliorare a fondului funciar cu destinație silvică, Fondul pentru mediu, Fondul de accesibilizare a pădurilor, Fondul de conservare și regenerare a pădurilor sau veniturile rezultate din vânzarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul UE. Sursele externe ce pot fi identificate la această fază sunt: • Planul National Strategic pentru Dezvoltare Rurală, ce poate adresa numeroase măsuri destinate implementării SNP30; ii) Planul Național de Redresare și Reziliență ce include finanțări pentru aproape toate prevederile SNP30 în materie de împăduriri și reformă legislativă, dar și finanțări pentru asistență tehnică în implementarea reformei. • Succesul finanțării SNP30 nu stă neapărat în sursele de finanțare, ci în judicioasa planificare și monitorizare a utilizării acestor surse. Implementarea SNP30 presupune elaborarea, în acord cu indicatorii de monitorizare prevăzuți, a planurilor de acțiune detaliate, cu urmărirea accesării adecvate și sinergice a surselor de finanțare existente. Implementarea, monitorizarea și actualizarea SNP30 Deși formulată în așa fel încât să permită o monitorizare ușoară, SNP30 este o provocare profesională și managerială din perspectiva implementării. Pentru fiecare dintre direcțiile strategice de acțiune în cadrul strategiei naționale pentru păduri formulate în cadrul SNP30 sunt furnizate obiective de rezultat și indicatori de monitorizare care facilitează urmărirea progresului și succesului implementării strategiei. Cu toate acestea, o serie de aspecte legate de contextul socio-politic din România contribuie la dificultatea de a pune în practică SNP30: i) perioada lungă, în care nu s-au produs schimbări semnificative în guvernanta sectorului forestier, a cimentat o serie de vechi concepții și practici, neadaptate contextului socio-economic actual; ii) retrocedarea proprietăților forestiere fără o prealabilă pregătire a cadrului de reglementare și a proprietarilor; iii) carențe în educația forestieră, mai cu seamă din perspectiva cunoașterii complexității pădurilor și a rolului lor ecologic și socio-economic; iv) neîncrederea crescândă a societății în privința calității practicilor silvice,
--	--	---

		nejustificată din punct de vedere științific, dar explicabilă din perspectiva percepției publice față de modul de gospodărire a pădurilor. Pentru a gestiona toate aceste aspecte, autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură are nevoie de o unitate de implementare a strategiei care să aibă expertiza, experiența și credibilitatea necesară pentru a duce la bun sfârșit un astfel de program, cu atât mai mult cu cât direcțiile strategice presupun planuri de acțiune reformatoare. Implementarea SNP30 trebuie gestionată de către o echipă stabilă de experți (de tipul unei unități de implementare), condusă de un manager cu o experiență relevantă în astfel de transformări. Rolul unității de implementare nu este acela de a-și asuma responsabilitatea completă asupra acțiunilor necesare, ci de a asigura leadership-ul programului, oferind claritate asupra direcțiilor de acțiune și suportul necesar pentru operaționalizarea măsurilor stabilite. Implementarea SNP30 trebuie să fie transparentă, bazată pe planuri de acțiune periodice flexibile, sprijinite adecvat de surse de finanțare și utilizând indicatori de performanță. Metodologia de implementare trebuie să fie flexibilă, ceea ce presupune (re)planificări periodice și livrarea unor rapoarte privind rezultatele parțiale pentru a testa validitatea soluțiilor identificate. Indicatorii de performanță ai implementării (calitatea și viteza de implementare) trebuie definiți, măsurați și analizați permanent, pentru a monitoriza termenele asumate prin angajamentele naționale și europene. Indicatorii de performanță legați de starea pădurilor și a întregului sector forestier trebuie, de asemenea, definiți, măsurați și analizați continuu pentru a identifica corecțiile necesare în funcție de evoluția reală a parametrilor ecologici, economici și sociali. Transparența întregului program trebuie să fie maximă, oferind tuturor factorilor interesați posibilitatea de a observa ce a fost finalizat și implementat, ce este în lucru și ce urmează în viitor.
2.4.	Alte informații	Nu sunt
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic		
3.1.	Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.2.	Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.3.	Impactul asupra drepturilor și libertăților	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

	fundamentale ale omului	
3.4.	Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4.1.	Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4.2.	Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.5.	Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.6.	Impactul asupra mediului înconjurător	Prin acest proiect autoritățile române se asigură că au fost îndeplinite obligațiile care decurg din calitatea de stat Membru al Uniunii Europene în ceea ce privește elaborarea de planuri și programe în domeniul silviculturii.
3.7.	Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.8.	Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.9.	Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) –

Indicatori	Anul curent	Urmatorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
b) bugete locale (i) impozit pe profit	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)	Nu au fost identificate.					
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					

(i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii		
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)	Nu au fost identificate.	
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:		
a) buget de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
b) bugete locale	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:		
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizate; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
4.8. Alte informații	Nu au fost identificate.	
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare		
5.1.	Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.2.	Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.	Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3.1.	Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2.	Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative ale UE	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.4.	Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5.	Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6.	Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1.	Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2.	Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3.	Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4.	Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5.	Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.6.	Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1.	Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ intră sub incidența prevederilor art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, conform căroră: „În cazul reglementării unei situații care, din cauza
------	---	--

		circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, proiectele de acte normative se supun adoptării în procedura de urgență prevăzută de reglementările în vigoare. În data de 22.08.2022, Strategia Națională pentru Păduri 2030 a făcut obiectul unei largi consultări publice organizate de Universitatea Transilvania din Brașov cu participarea reprezentanților Universității Transilvania Brașov, Universității Ștefan cel Mare Suceava, Gărzilor Forestiere, Regiei Naționale a Pădurilor-Romsilva, Asociației Administratorilor de Păduri din România, Asociația Forestierilor din România, Asociația pentru Conservarea Diversității Biologice, Fundația Conservation Carpathia, Asociația EcoAssist, , SC Tornator SRL, Asociația WWF Romania, Proprark Fundația pentru Arie Protejate și Coaliția ONG Natura 2000. Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea”, Grupul pentru Dialog Forestier, Federația Proprietarilor de Păduri Nostra Silva, Asociația Industriei Lemnului –Prolemn, Fordaq, Asociația Obștilor Vrance. În data de 07.09.2022 a fost organizată întâlnirea Grupului de lucru interministerial constituit pentru evaluarea de mediu a strategiei care a analizat Raportul de mediu pentru Strategia Națională pentru Păduri – 2030 și Studiul de evaluare adecvată pentru Strategia Națională pentru Păduri 2030. Au fost următorii participanți: Ministerul Sănătății, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Afacerilor Interne – Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Ministerul Educației ,Ministerul Antreprenoriatului și Turismului, Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate, Administrația Națională Apele Române, Academia Română, din cadrul M.M.A.P.: Direcția Generală Biodiversitate, Direcția Generală Deșeuri și Situri Contaminate, Direcția Generală Ape, Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării și Schimbări Climatice Proiectul de hotărâre de Guvern a fost postat pe site-ul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor în data de 08.09.2022. În data de 22.09.2022 a fost organizată dezbaterea publică având ca obiect Strategia Națională pentru Păduri 2030 și raportul de mediu și studiul de evaluare adecvată aferent. În data de 23.09.2022 a fost emis raportul de Mediu
7.2.	Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

	mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare		
8.1.	Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
8.2.	Alte informații	Nu au fost identificate.

Pentru considerentele de mai sus, am elaborat prezentul proiect de Hotărâre privind aprobarea Strategiei Naționale pentru Păduri 2030 care în forma prezentată a fost avizat de către ministerele interesate și de Consiliul Legislativ și pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

BARNA TÁNCZOS

AVIZĂM

VICEPRIM-MINISTRU

KELEMEN HUNOR

MINISTRUL ECONOMIEI

FLORIN MARIAN SPĂTARU

MINISTRUL FINANTELOR

ADRIAN CÂCIU

**MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR
PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI**

ATTILA-ZOLTAN CSEKE

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

LUCIAN NICOLAE BODE

**MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI
DIGITALIZĂRII**

SEBASTIAN-IOAN BURDUJA

**MINISTRUL ANTREPRENORIALITATULUI ȘI
TURISMULUI**

CONSTANTIN-DANIEL CADARIU

**MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE
BOGDAN LUCIAN AURESCU**

**MINISTRUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE**

PETRE DAEA

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

ALEXANDRU RAFILA

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL TRANSPORTULUI ȘI
INFRASTRUCTURII**

SORIN MIHAI GRINDEANU

**MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE**

IOAN MARCEL BOLOȘ

MINISTRUL EDUCAȚIEI

SORIN-MIHAI CÎMPEANU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

MARIAN-CĂTĂLIN PREDOIU

SECRETAR GENERAL

Corvin NEDELCU

SECRETAR GENERAL ADJUNCT

Teodor DULCEAȚĂ

DIRECȚIA GENERALĂ RESURSE UMANE, JURIDICĂ ȘI REALAȚIA CU
PARLAMENTUL

DIRECTOR GENERAL

Cristina Elena DUMITRESCU

DIRECȚIA GENERALĂ ECONOMICĂ, INVESTIȚII ȘI ADMINISTRATIV
DIRECTOR GENERAL

Speranța IONESCU

DIRECȚIA GENERALĂ BIODIVERSITATE
DIRECTOR GENERAL

Daniela Elena DRĂCEA

DIRECȚIA GENERALĂ EVALUARE IMPACT, CONTROLUL POLUĂRII ȘI SCHIMBĂRI
CLIMATICE

DIRECTOR GENERAL

Victor TĂRTĂCUȚĂ

DIRECȚIA GENERALĂ DEȘEURI ȘI SITURI CONTAMINATE

DIRECTOR GENERAL

Cosmin TEODORU

DIRECȚIA GENERALĂ APE

DIRECTOR GENERAL

Olimpia NEGRU

DIRECȚIA GENERALĂ PĂDURI ȘI STRATEGII ÎN SILVICULTURĂ
DIRECTOR GENERAL

Dănuț IACOB

